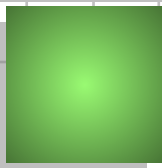

Всесвітня історія. Історія України 6 клас

Розділ IV. Історія стародавнього Риму

Тема 1. СТАРОДАВНІЙ РИМ ЗА ЦАРСЬКОЇ ТА РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ ДОБИ

§43. ЯК ВИНИК РИМ

Періодизація історії Стародавнього Риму:

Царський
період-8-6 ст до
н е

Найдавні
ша історія
Риму
7
римських
царів

Республікансь -
кий період-6-1 ст
до н е

1.Рання
республіка-6-3 ст до
н е.Формування
рабовласницького
суспільства і
завоювання Римом
Італії.
2.Пізня республіка 2-1
ст до н е.Розквіт
рабовласницьких
відносин і створення
Римської
середземноморської
держави.

Імператорський
період-кінець 1
ст до н е-5 ст н е

1.Рання імперія 1 ст
до н е-1 ст н е.-розквіт
рабовласницьких
відносин.
2.Пізня імперія 3-5 ст
н е-наростання кризи і
розпад Римської
імперії.

476 р –падіння
Західної Римської
імперії.
Завершення історії
Стародавнього Риму.

1. ВПЛИВ ПРИРОДНО- ГЕОГРАФІЧНИХ УМОВ НА ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ АПЕННІНСЬКОГО ПІВОСТРОВА.

Мотивація навчання-КЧМ,атлас

На основі тексту і карти проведіть аналіз географічного положення і природних умов Апенінського півострова за відомими вам правилами.

- На якому півострові розташована Італія?
- Які моря омивають Апеннінський півострів?
- Чи є на карті пустелі і гори?
- Чи багато на території півострова річок?
- Поміркуйте, чи можуть бути на півострові родючі ґрунти.
- Порівняйте природно-географічні умови Італії та Греції.
- Як вплинули природні умови Апеннінського півострова на заняття його жителів?

Італія

На захід від Балкан лежить схожий на чобіток *Апенінський півострів* назва якого походить від невисоких Апеннінських гір, що простяглися уздовж півострова. Саме на ньому розташована *Італія*.

Від північних вітрів цю територію захищають високі засніжені гори — *Альпи*. Тому клімат тут переважно м'який і теплий — середземноморський. Заморозки й сніг бувають рідко. Дощів випадає більше, ніж у Греції. На узбережжях і в гірських долинах ґрунти дуже родючі.

У давнину Апенінський півострів був укритий лісами, у яких водилися вовки, ведмеді, зайці, білки, а в горах — дикі кози, газелі, барани таїн.

Господарство Італії

З давніх-давен населення
Апеннінського півострова
виращувало:

Виноград

Маслини

Каштани

Абрикосові, фігові
та персикові
дерева

Кипариси і
сосни.

Із зернових культур сіяли :

Пшеницю

Просо

Ячмінь

Овес

Слово
«Італія»
означає «країна
телят».

Численні стада увесь рік
випасалися на природних
вигонах:

Великої
рогатої худоби

Коней

Овець

Свиней

Кіз

Населення Італії

Природні умови півострова сприяли ранньому заселенню берегової смуги, тож тут здавна виникали селища і міста. Уже наприкінці I тис. до н.е. значну частину Апеннінського півострова населяли племена *італіків*.

+++етруски

+++греки

+++галли

+++іллірійці

Історичні області

Етрурія

Лацій

Кампанія

Апулія

2.

ВИНИКНЕННЯ МІСТА РИМ

Легенда про заснування Рима

Про що розповідає легенда? Як ви думаєте, що в ній може бути правдою?

У VIII ст. до н.е. на семи пагорбах біля річки *Тибр* виникло місто Рим. Серед численних легенд про історію заснування Рима поширена така.

**План
місцевості, де
заснований
Рим**

Легенда про заснування Рима

Після зруйнування великої Трої частина її захисників на чолі з Енеєм врятувалася. Довго їх кораблі блукали по морю. Нарешті прибули вони до берегів Італії, де син Енея — Асканій — заснував нове місто і став його правителем.

Відтоді минуло багато років...

Жорстокий цар латинів наказав скинути в річку Тибр нащадків Асканія — хлопчиків-близнюків, у яких він бачив небезпечних для себе претендентів на владу. Слуга, якому було доручено це зробити, через повінь не міг підійти до глибокої води і залишив кошик із хлопчиками на мілкому місці. Вовчиця, що підійшла до річки напитися, почула плач близнюків і нагодувала їх своїм молоком. Незабаром дітей знайшов пастух і виховав їх. Він назвав братів *Ромулом і Ремом*.

Історичні відомості з міфів і переказів

Брати вирішили заснувати нове місто на берегах Тибру, де колись їх знайшли. Та не могли домовитись, чиїм ім'ям назвати нове місто і хто в ньому буде правителем. Підчас сварки Ромул убив Рема. На пагорбі Палатин, де пролилася братова кров, Ромул заснував місто і назвав його своїм ім'ям. Латинською мовою воно звучить Рома, тобто Рим. Ромул став і першим царем Риму.

Згодом римські історики вираховали дату заснування Рима — 753 р. до н.е. Від цієї дати римляни вели своє літочислення. А на Капітолійському пагорбі в Римі встановили статую вовчиці.

Капітолійська
вовчиця (бронзова
скульптура V ст. до н.
е.)

Пагорб Палатин

Рим

Пагорби, найвідомішими з яких були Палатин і Капітолій, захищали мешканців міста від ворогів.

У давнину на Палатині оселилися багаті й знатні люди. На Капітолії римляни збудували фортецю та головний храм міста, присвячений богу **Юпітеру**. А величезне болото між пагорбами осушили і влаштували ринкову площу — форум.

Ранні римські поселення
(сучасний малюнок)

Спираючись на текст й ілюстрації, поміркуйте, у чому особливість місцевості, де виник Рим.

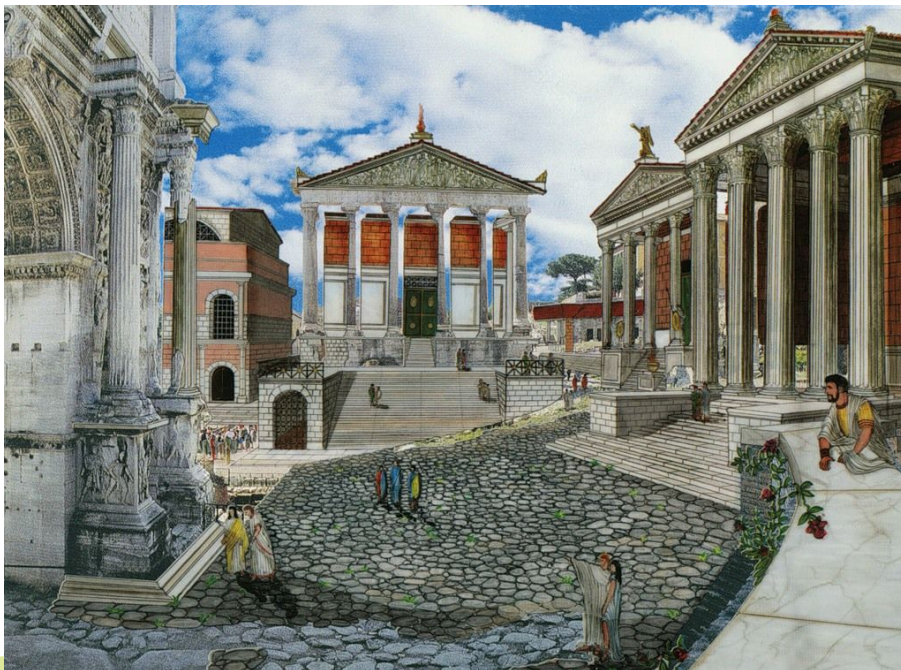
Реконструкція Капітолійського пагорба в Римі з храмом Юпітера

Початок історії Риму

Так починалася історія Рима, який пройшов шлях від невеликого поселення на річці Тибр — до столиці потужної Римської імперії. А сьогодні це — столиця Італії. Недаремно Рим називають Вічним містом

Слово «форум» і сьогодні активно використовується в багатьох мовах у значенні «широке обговорення».

Римський форум

Рим був багатонаціональним містом. В Римі проживало **один мільйон жителів!**

Виникнення міста Рим-21.04.753

р до н е

латиняни	сабіняни	частина етрусків
		
	об'єдналися в поселення з фортецею на Капітолії. Населення стало називатися <u>римлянами(гро - мадяни-квіріти)</u>	
3 триби (племена)	 30 курій : адмін. поділ	300 родів

3. ЦАРСЬКА ДОБА В ІСТОРІЇ СТАРОДАВНЬОГО РИМУ

Поділ суспільства

- Курії-30 (до
правління Сервія Туллія)

Триби
(племені)-3:

- по куріях
збиралося
військо;
- відбувалося
голосування

-рамни(латиняни);
-тиції(сабіняни);
-люцери(етруски
або албанці)

Які
повноваження мали
цар, сенаті народні
збори?

Понад два століття, із **753 до 509(510) рр. до н.е.** Римом правили царі.

Цар був одночасно полководцем, суддею і головним жерцем міста. Тому цей період в історії Риму називають «царським». Влада царів не передавалася у спадок, їх обирав народ.

У цей час римляни ще жили великими родовими общинами, які називалися *фаміліями*.

Римляни, які входили до родових общин, називалися *патриціями* (від латинського слова «*патер*» — батько). Поступово патриції перетворилися на привілейовану верству населення.

Патриції

Патриції (ті, хто знав своїх батьків) — повноправні римські громадяни, нащадки найдавніших корінних жителів, утому числі — засновників Рима.

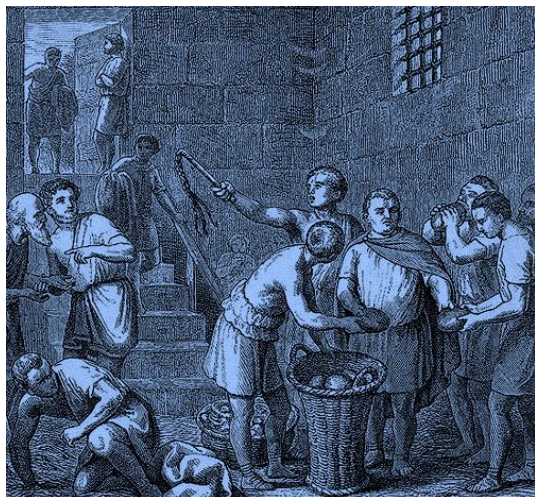
Римський патрицій
(антична скульптура)

Плебеї

Крім патриціїв, у Римі проживала інша верства вільного населення — *плебеї*. Шлюби між плебеями і патриціями були заборонені.

Плебеї — незнатне, вільне населення Стародавнього Риму, яке не входило до родової общини, тому, на відміну від патриціїв, не мало прав на землю і політичних прав.

Римський патрицій (античне
скульптура)

Сенат

Важливі для всіх мешканців міста рішення — зокрема, про оголошення війни, укладення миру, вибори нового царя — приймалися римлянами на *народних зборах*.

Ці рішення разом із царем мав затвердити або відхилити *сенат*, що в перекладі означає «рада старійшин».

Його члени — *сенатори* — призначалися довічно і користувалися великою пошаною.

Сенат — один із найвищих державних органів у Стародавньому Римі, що виник з ради старійшин патриціанських родів. У багатьох сучасних країнах органи влади і сьогодні називаються саме так.

Царі стародавнього Риму

Обраний сенатом цар
головував у сенаті.

Римські історики свідчать про
правління семи царів, останнім з
яких був Тарквіній Гордий. Він
захопив владу силоміць, правив
одноосібно — не рахувався з
думкою сенату, вдавався до стра-
вигнань. Тому римляни вигнали
царя разом із сім'єю з міста і
поклялися ніколи більше не
терпіти над собою царської
влади.

Цар Ромул

Тарквіній Гордий

Символи царської влади

- Золота корона у вигляді вінка із золотого листя.
- Скіпетр з орлом.
- Пурпурова туніка(сорочка), гаптована золотом.
- Пучок різок,у який вставлялася сокира.

Царі стародавнього Риму

Ромул правив в 753-716 роках до н.е. "Ромул правив 37 років справедливо і коротко"

Нума Помпілій - легендарний другий цар стародавнього Риму. Правив з 717 до 673 р. до н. е.

Тулл Гостілій — третій цар стародавнього Риму (673 — 642 до н. е.).

Анк Марцій — четвертий цар стародавнього Риму (642 — 617 до н. е.)

Луцій Тарквіній Пріск — п'ятий цар стародавнього Риму (616 — 579 до н. е.)

Сервій Туллій — шостий цар стародавнього Риму (578 — 535 до н. е.)

Луцій Тарквіній Гордий - останній, сьомий цар Стародавнього Риму у 534-509 р. до н. е.

Завдання:заповнення таблиці

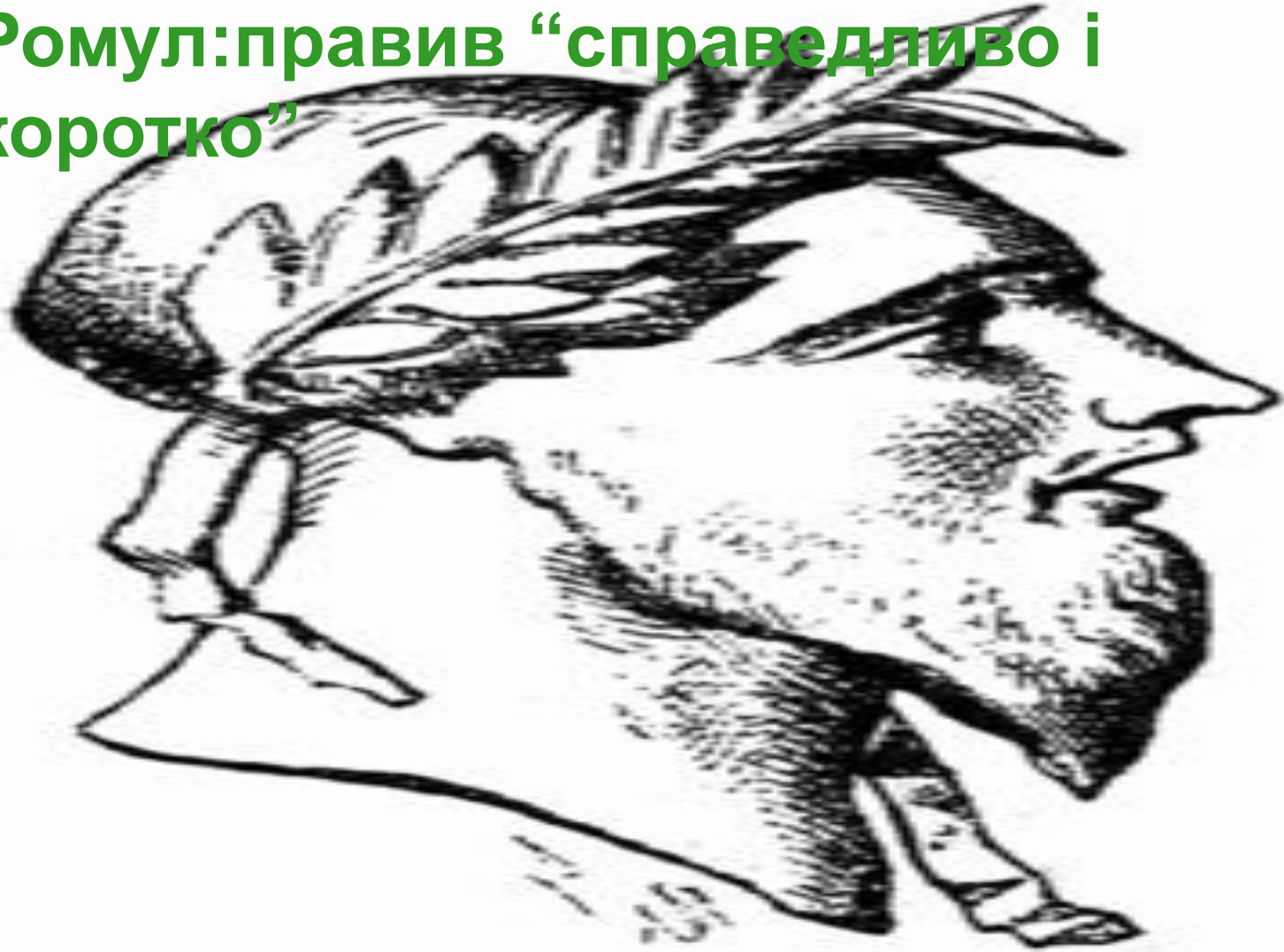

Імена царів	Роки правління	Історичні відомості з міфів і переказів
		

753-716 pp до н е=37 років

- Ромул:правив “справедливо і коротко”

- поділ громадян на патриціїв і плебеїв;
- створення курій, сенату;
- організація війська

717-673 pp до н е

- 2-Нума Помпій

- встановив різноманітні культу(релігія);
- створив жрецькі колегії;
- створив ремісничі колегії

673-642 pp до н е

- 3-Тулл Гостілій

- приєднав до Рима м
Альба-Лонгу; його
мешканці отримали
римське
громадянство

642-617 pp до н е

- 4-Анк Марцілій(Марцій)

- побудував міст
через р Тибр і
заснував у її гирлі
гавань Остію

616-579 pp до н е

- 5-Луцій Тарквіній Пріск(Давній)

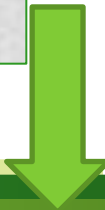

- виник цирк;
- будівництво
Капітолійського храму;
- проведено клоаку-
підземний канал для
стоку нечистот

578-535 pp до н е

- 6-Сервій Туллій

• -син рабині,вихованець Тарквінія
давнього.

- -провів реформу щодо громадянства;
- -утворено трибитуторіальні округи(4 міських,16 ???24 сільських);
- -збудував храм Діани

534-509 pp до н е

- 7-Луцій Тарквіній Гордий

- **Жорстокий тиран.** Плебеїв він примушував важко працювати, а патриціїв вбивав, побоюючись за свою владу.
- **Повстанці вигнали його з міста**
=повалено царську владу

Органи управління в Римі

Народні збори	Цар(рекс)	Сенат(Рада старійшин)
	*обирався сенатом; *був воєначальником *верховним суддею; *верховним жерцем	*обиралися по 1 від кожного роду; *разом з царем ухвалювали або відхиляли рішення народних зборів

Перевірте засвоєне на уроці

1. Порівняйте природно-географічні умови Італії та Греції за таким планом:

- Географічне положення.
- Клімат.
- Рельєф.
- Річки.
- Ґрунти.
- Вплив географічного положення і природи на заняття населення.

2	
3	
4	
5	

????????????????????

- Заповніть пропуски у тексті використовуючи наведену інформацію: 100, 10, 300, 30, 3, рекс, сенат, воєнначальником, обирався.
- Три племені: латини, сабіняни, етруски стали проживати в Римі.

Місто поділялось на ... родів, ... курій, ... триби. Курія — це союзи чоловіків воїнів, виставляла ... піших воїнів і ... вершників. Кожен рід мав свою назву і складався з великих сімей (...). Органами управління були цар, ..., народні збори. Цар або ... був верховним суддею, жерцем, Цар ... усім римським народом. Сенат складався з ... сенаторів.

Домашнє завдання

- Параграф 43
- Порівняти устрій грецької держави і римської